Díjak a XII. OTDK-ról
(2. oldal)

A cselekvés van soron...
(3. oldal)

Irodalmi összeállítás
(4. oldal)

Tízpróbázó jogász
(5. oldal)

SZEGEDI
Egyetem

XIII. évfolyam 7. szám
1975. május 8.

A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

Szakszervezeti küldöttértekezlet

Április 24-én, a Szemészeti Klinika tantermében került sor a Szegedi Orvostudományi Egyetem szakszervezeti választó küldöttértekezletére. A választó és küldöttértekezlet elnöke: *dr. Tóth Károly* tanszékvezető egyetemi tanár, a orvosegyetemi dolgozók szakszervezete megyei bizottságának elnöke köszöntötte a megjelenteket, az egyetem professzorait, külön is, *dr. Petri Gábor* tanszékvezető egyetemi tanárt, az orvosegyetemi dolgozók szakszervezete országos elnökségének tagját, valamint az elnökségben helyet foglaló *dr. Darabos Pált*, az OEDSZ országos bizottságának elnökét, *dr. László Ferenc* docenst, az MSZMP Szegedi Orvostudományegyetemi Bizottságának titkárát, *dr. Szekeres László* tanszékvezető egyetemi tanárt, tudományos rektorhelyettest és *dr. Gáspár Lászlót*, a SZOTE KISZ-bizottságának titkárát.

Dr. Nyirády László olvasta fel a szakszervezeti bizottság beszámolóját. (Fotó: Ruszkai)

Beszámoló

Ezután lépett a szónoki emelvényre *dr. Nyirády László* a SZOTE szakszervezeti tanácsának titkára és mondta el a szakszervezeti tanács beszámolóját négyesztendős tevékenységéről. A titkár többek között ezeket mondta: „Küldöttértekezletünk a tisztújításra olyan történelmi időszakban ült össze, amikor hazánk felszabadulásának 30 éves évfordulóját ünnepeljük. Szocialista egészségi politikánk is jelentős eredményt könyvelhet el az évfordulón. Ezek közül kiemelkedik az 1972-ben elfogadott egészségügyi törvény, melynek alapján a Minisztertanács nemrégiben az egész lakosságra kiterjesztette és állampolgári joggá tette a társadalombiztosítást... A most befejeződött XI. pártkongresszus különös jelentőséget ad választásunknak. A közvélemény már ismeri a szakszervezeti mozgalom értékelését és a kongresszustól kapott feladatainkat. Szeretnénk ezek közül néhány gondolatot idézni. A kongresszus megállapította: „...a szakszervezetek tekintélye és befolyása nőtt, a tisztségviselők hozzáértőbben gyakorolják funkciójukat. Támogatják és védik a munkáshatalmat, segítik a szocialista társadalom építését, a dolgozók szocialista szellemű nevelését, képviselik tagságukat a bérből és fizetésből, valamint a nyugdíjból élő dolgozók érdekeit"... A pártkongresszuson nagy hangsúlyt kapott az üzemi demokrácia megvalósításának kérdése is. Magasszintű egészségügyi ellátás csak jól szervezett, egymás gondolatát is ismerő, egymásért és a betegekért minden áldozatra képes munkatársakkal lehetséges. A jó kollektíva csak úgy kovácsolódik össze, ha mindenki fontosnak érzi magát benne, ha mindenki hozzátheti véleményét a munka megjavításához. Ez pedig jó vezetőket igényel, akik minden dolgozó véleményére igényt tartanak. Az üzemi demokrácia megvalósításáért sok tennivalónk van egyetemünkön. El kell érnünk, hogy az egyetem felsőbb vezetésében meglevő jó együttműködés a szervezeti egységek vezetésében is valósuljon meg a munkahelyi bizottságok és az egyszemélyi állami vezetők között. Vannak intézeteink, klinikák, ahol ez nagyon szépen fejlődik, nemcsak a munkahelyi bizottságot, hanem a dolgozókat is bevonják a vezetésbe. Ez a munkaértekezletek, osztályértekezletek rendszeres megtartásában azok tartalmában is megmutatkozik. De sajnos, van olyan vezető is, aki a legenyhébb véleménynyilvánítást is elhatározása elleni kritikának tekinti, olyannak, amit a vezetés tekintélye nem engedhet meg a dolgozók többségének. Ilyen helyeken bizony nem érvényesülhet megfelelően a munkahelyi demokrácia... Az egyetem tanszékei önálló gazdálkodást folytatnak. A korábbi központi gazdálkodásról nem volt zavartalan az áttérés. A 18/1971. EüM-MüM számú utasítás végrehajtása után az évenkénti soronkívüli keret felhasználásánál inkább az alapbérek emelését szorgalmaztuk, nem pedig a pótlékokat, aminek következtében a pótlékok közepes szinten vannak. A soronkívüli bérfejlesztési keret felhasználása a szakszervezeti tanáccsal egyetértésben hozott elvek szerint történik. A beszámolási időszak első éveiben a soronkívüli bérkeret évenkénti felhasználása, a központi problémák megoldása, az utóbbi két évben pedig az automatikus előlépések miatt minden évben 1,9 százalék volt. Az 1,1 százalék is soronkívüli előléptetésre került felhasználásra, de központilag nem a munkahelyek hatáskörében... Segélyezési és üdülési albizottságunk, a munkahelyi bizottságok ezen reszortok felelőseivel együtt dicséretes módon végezték munkájukat. Egész tagságunk nevében itt mondunk köszönetet ezért a fáradtságot nem ismerő munkáért, hogy szabad idejüket is feláldozva igyekeztek minél több dolgozónak és gyermekének üdülési lehetőséget biztosítani, valamint a segélyre fordítható összeggel úgy gazdálkodni, hogy minden rászoruló részesüljön belőle... Négy év rövid időnek tűnik, de ezalatt nagyon sok feladatot kellett elvégezni. Igyekeztünk munkánkat tőlünk telhetően a legjobban végezni, dolgozóink érdekképviseletét a hatás- és jogköröknek birtokában ellátni. Reméljük, az előző választáson kapott bizalomnak megfeleltünk."

Tisztségviselők

A beszámolót követő vita során Petri és Boda professzorok hangsúlyozták: az intézetvezetők várják az alulról jövő kezdeményezéseket, annál is inkább, mivel — véleményük szerint — a munkahelyi légkör jobbátételének egyik feltétele a bátor véleménynyilvánítás. A bérkérdésekkel kapcsolatban a hozzászólók kiemelték, hogy az elmúlt négy évben előrelépést tapasztaltak a bérenkívüli juttatások — óvoda, nővérszállás — tekintetében. Ezzel szemben változatlanul nehézséget okoz a szakdolgozók hiánya.

A vitát követő választások során a küldöttértekezlet résztvevői megválasztották a következő öt esztendő tisztségviselőit. Szavazás alapján *a szakszervezeti bizottság elnöke* ismét *dr. Sövényi Ervin*, a Röntgen Klinika docense lett. *Titkár: dr. Vetró Gábor;* tagjai pedig: *G. Szabó Erzsébet, dr. Nyirády László, Szűcs Margit, dr. Pintye János, dr. Husztik Erzsébet, Szendi Horváth Judit, Szabó Magdolna, Pázmán Istvánné, dr. Zoltán Örs Tamás, Csaba János, Ponyeczki Rozália. A szakszervezeti tanács tagja lett* a szakszervezeti bizottság elnökén, titkárán és tagságán kívül: *dr. Tényi Mária, dr. Oláh Miklós, Bartók Éva, Dongó Mihályné, dr. Minker Emil, Rácz István, Szombatfalvi László, Gárdián Imréné, Kenderesi Ferenc, Zab Sándorné, dr. Simon Miklós, Hajnal Imréné, Csendes Ferencné, Kishalmi Zoltán, Sebők Kálmán, Czékus Valéria, Csuka Mária, Tetlák Anna, dr. Nagymajtényi Emőke, dr. Gyurkovits Kálmán, dr. Kovács Ádámné, dr. Simon Zsuzsa, dr. Pallagh Lajos, Krasznai Mihályné, Hernádi Ferenc, dr. Simonka János, dr. Szilágyi László, Janka Géza, Kerényi Ágnes* és *Sisák Sándor. A számvizsgáló bizottság tagjai: Kurucz Gyuláné, dr. Mészáros Erzsébet, dr. Raskó Istvánné. A Megyebizottság Küldöttválasztó Értekezlete küldöttei:* dr. Petri Gábor, dr. Tóth Károly, dr. Albert Sándor, dr. Minker Emil, G. Szabó Erzsébet, Szűcs Margit, dr. Vetró Gábor, dr. Kiszely György, dr. Nyirády László, dr. Ottovay Istvánné, dr. Oláh Miklós, Pozsonyi Judit, dr. Zoltán Örs Tamás, Csaba János, dr. Ottovay Éva, dr. Sövényi Ervin, dr. Matolai Olivérné, Hernádi Ferenc, dr. Tényi Mária, dr. Mayer Adél, Janka Géza, Rácz István, Rácz Mária, dr. Mónus Zoltánné, Szendi H. Judit. *A Társadalombiztosítási Tanács tagjai:* dr. Husztik Erzsébet, Szekeres Tiborné, Halasi Istvánné, dr. Mónus Zoltánné, dr. Barabás Katalin, Murányi Lajosné, Abonyi Józsefné.

A küldöttértekezleten nyílt szavazással a hét munkabizottság — üdülési, szakmapolitikai, kultúr-, agitációs-, propaganda, bérbizottság, nőbizottság, ifjúsági bizottság, munkavédelmi bizottság — tisztségviselőit is megválasztották. Az etikai bizottság tagjainak megválasztására az első szakszervezeti tanácsülésen kerül majd sor.

— THÉKES ISTVÁN

Szegedi győzelem

Egyhetes nonstop versennyel zárult a Diákpolitikusok Országos Versenye. Az utolsó nagy erőpróbára Pécsett gyülekeztek a versenyzők április 12-én. Ekkor érkezett el fináléjához a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztálya által életre hívott s a Szegedi Orvostudományi Egyetem Marxizmus—Leninizmus Intézetével s agitációs propaganda munkacsoportjával karöltve rendezett jubileumi verseny. Tizenegy csapat vívta ki a jogot az elődöntők során, hogy részt vegyen az országjárással egybekötött döntőn, ahol végül is 10 intézmény képviselői versengtek a pontokért a fődíjért és a helyezésekért. A szegedi felsőoktatási intézményeket a József Attila Tudományegyetem csapata képviselte.

A verseny záróakkordja két vonatkozásban is újszerű volt. Egyrészt: a döntő ideje alatt a csapatok mintegy 800 kilométert utaztak, megismerkedve több, hazánk 30. éves fejlődését reprezentáló üzemmel, gyárral, „testközelbe" kerülve ilymódon szocialista építőmunkánk eredményeivel. A valóságban látták mindazt, amivel eddig sokan csak könyvekben, statisztikákban, vagy a tömegkommunikációs eszközök tudósításaiban találkoztak. Az útbaejtett városokon kívül például megismerkedtek a pécsi Hőerőművel, a Dunai Vasművel, a Videoton gyárral, a Helvéciai Állami Gazdasággal, a bennük folyó munkákkal, elbeszélgettek az ott dolgozó emberekkel, bepillantást nyerve életmódjukba, gondolkodásukba is.

A másik új vonása volt a versenyek befejező szakaszának, hogy a csapatoknak kellett egy-egy félnap programját összeállítani és a megadott témából vetélkedőt szervezni. Így aztán mintegy ötletbörzeként is funkcionált a zárószakasz. Ötletekben pedig nem volt hiány: a hétköznapi villámkérdésektől a közös daltanuláson s a harcijátékon, földmérésen át az esszé kérdésekig vagy akár a futás közben történő almaevésig mindenféle feladat volt. Igen, volt itt minden; nagyon komoly, lényeglátást megkövetelő politikai kérdés, s lábatkoptató autogramvadászat; vérre menő viták a pontokért, s békés, baráti beszélgetések sör mellett.

Mindez hozzájárult ahhoz, hogy mire április 18-án megérkeztünk Miskolcra, már egy összeforrott, egymás nyelvét, gondolatait értő, egymáshoz baráti közelségbe került csoport szállt ki az autóbuszból. A Nehézipari Műszaki Egyetem könyvtárában zajlott le a mindent eldöntő szóbeli verseny. A végső döntőbe a 10 csapatból az országjárás során a legjobbnak bizonyult 6 együttes került. Két és félórás rendkívül izgalmas küzdelem után *végül is a József Attila Tudományegyetem csapata győzött.* A siker kovácsai *Nagy Balázs, Kadocsa Géza* és *Révész Béla*, akiknek ezúton is gratulálunk. A második helyen a Budapesti Műszaki Egyetem gárdája végzett, harmadik pedig a Zalka Máté Műszaki Katonai Főiskola csapata lett.

Egyhetes együttlét után jó barátokként váltak el egymástól a csapatok, s reméljük sok emlékkel, tapasztalattal gazdagabban tértek meg egyetemeik, főiskoláik falai közé, magukkal víve a politizálás igényét, a társadalom változásaira való érzékeny reagálás bennük mindjobban kifejlődő képességét. S ez a verseny talán segítséget nyújtott ahhoz is, hogy ezek a diákpolitikusok intézményeinkben pozitívan, politikusan, pártosan befolyásolják hallgatótársaikat.

S ha valahol, hát ezen a versengésen valóban igaz volt, hogy nincs vesztes, mindenki nyert. Minden csapatnak lehetne gratulálni, hisz mindannyian becsülettel megállták a helyüket. Nekünk, szegedieknek külön öröm, hogy az első hely megszerzésével a JATE csapata tovább öregbítette hírnevünket.

LEHÓCZKY PÁL

Eladtuk a tavalyi újságokat! (Fotó: Deák Péter)

JATE—VESE '75

Immáron másodjára került megrendezésre a JATE-n a VESE Népszerűségének növekedését mutatja, hogy mindhárom karról szinte dupla annyi hallgató — és tanár! — vett részt, mint tavaly.

Az eredmény: I. TTK, 2. JTK, 3. BTK.

Itt azonban elsősorban nem azért folyt a küzdelem, hogy végül is melyik kar nyeri meg a dicsőséges Nobel-csontot — amely a TTK-nak jutott —, hanem magáért a játékért, a szórakozásért! Akik ott voltak, igazán jól és önfeledten érezhették magukat. A több helyszínen egyszerre folyó nemes versengésről „kiutált" tudósítóink a következőket jelentették:

A győztesek

„Számítógép, farmer, Bisecurin" — a TTK csapatának véleménye szerint korunkat ez a három tárgy jellemzi; a Herman Ottó kollégium zsúfolásig megtelt társalgójában összegyűlt TTK-sokat pedig nagy lelkesedés, humor, ötletesség és mindenekelőtt óriási játékkedv. Az előzetesen kiadott feladatok megoldásán a legtöbbet Szűcs Ilona csapatkapitány és évfolyamtársai, a harmadéves programozó-matematikusok tevékenykedtek. 139 féle, összesen 709 darab, 30 éves felszabadulási évfordulónkkal kapcsolatos plakátot gyűjtöttek, bejártak e célból az óvodáktól kezdve az utazási irodákig minden elképzelhető lelőhelyet.

Kiemelkedő eredményekre tettek szert a TTK ezen akción kívül a teafűgyűjtési versenyben is, Kalmár professzor úr rendelkezésünkre bocsátott 60 különböző teafűből álló gyűjteménye segítségével; valamint a buszeltérítési versenyben, amit 26 eltérített busszal nyert meg.

A legnagyobb népszerűségnek ez utóbbi program örvendett. A főhadiszállás kényelmessé üresedett. Az egyik, Nagyállomás elől eltérített busz két leányutasa jót nevetett a vicces fiúkon, akik azt állították, hogy ők eltérítették ezt a buszt. Csak akkor hitték el az igazságot, amikor a busz egyik megállója mellett elrobogva megelőzte a menetrend szerint előtte haladó járatot, hogy nagy lendülettel befusson a JATE-klub elé. A sofőrök hamar beletanultak az új szerepbe. Az egymás mögött álló buszokon már magyarázkodni se kellett, száguldoztak azonnal a klub felé. (Gyorsan rájöttek, hová érdemes menni hétvégén!) Április 19-én délután semmi sem volt lehetetlen. Aki nem tudott már beférni a Herman társalgójába, ezúton érte-

(Folytatás a 3. oldalon)

JATE-VESE '75 JATE-VESE '75

(Folytatás az 1. oldalról.)

sítjük: létezik perpetuum mobile. A legötletesebb: három örökmozgó gyerek, tervrajzként mellékelve hozzájuk egy könyv: Szex, szerelem, család címmel.

BLAHÓ ÁGNES

JTK!!!

Jómagam sem tudok minden egyes versenyszámról beszámolni, hiszen egyszer bilincset hajkurásztunk — ötkor adták ki a feladatot, teljesítési határidő fél óra, de mi már 6-ra bevittük; sajnos, nem fogadták el —, másszor kerestük, sőt kutattuk a XX. század három legjellemzőbb tárgyát. Arra még emlékszem, hogy az első feladat az volt, hogy tudjuk „a horgosi csárda ki van festve". Kérdés, milyen színűre; és kérni a magyar és jugoszláv határőröktől egy-egy aláírást és pecsétet. Őrült verseny kezdődött, amely végül is a jogi kar győzelmével — dr. Sütő József és dr. Vastagh Pál, no, és a főszereplő, a Zsiguli segítségével — végződött. Volt versírási feladat megadott két sor alapján, majd szomjas volt a zsüri és grogot kellett csinálni. De ezen események mind eltörpülnek amellett, hogy hallgatóink autóbuszt „térítettek". Összesen 57 buszt vontunk ki a forgalomból. Én a buszvezetőket sajnáltam a legjobban. Ők nem tehettek semmit, ugyanis 80 százalékban hölgyek mentek „téríteni"!

A „plakátkiállítás" egy részlete

Állandó forgalom, piaci nyüzsgés volt a klub bejáratánál. Voltak, akik régi átszállójegyet hoztak a rókusi szemétdombról — ez a hivatalos neve — míg mások 35—40 plakátot, amely hazánk felszabadulásának 30. éves évfordulóját örökíti meg.

Betörő van a klubban! Riadalom tört ki mindhárom főhadiszálláson. Majd nagy megnyugvásunkra közölték, hogy elfogták a tettest, csak bilincset kell verni a kezére. Ki a Csillagba — ki a Kossuth Lajos sugárúti rendőrségre, ki a sarki rendőrhöz ment — bilincsért! Még néhány apró, kisebb feladat volt — ex libris-készítés rektorunknak, egyforma cipők gyűjtése, különböző puskák összeszedése, majd következett az esti parádé. Nos, bátran állíthatom, hogy az este a jogi karé volt! Amelyik szám szerepelt, abban vagy elsők, vagy másodikok lettünk, pedig nagyon kicsi a kar létszáma. DE! Kicsi a bors, de erős! Hétkor kezdődött az esti banzáj, s a feladatok közül messze kimagaslott, hogy három szénakazalban 15—15 gombostűt kellett megtalálni. Ki hogy kísérletezett; volt, aki beleült, hátha megszúrja; avagy mágnessel kereste. A következő próbatétel a három kar három legerősebb oktatójára várt. Ki tudja a másik karját függőleges állásból vízszintesbe lenyomni. Ebben a jogi kar — dr. Vastagh Pál — diadalmaskodott! A harmadik és egyben utolsó versenyszám: 15 méteres távon a karok egy-egy kerékpárosára várt. Az győz, amelyik a legkésőbb ér be a célba!

HARANGI TAMÁS

Bölcsész szemmel

Jól indult minden. Játszani jöttünk, a játék örömééért a Mórába. Később egyre kevesebb volt a játék, egyre több a bosszankodás. Reméltük — mint ahogy előzetesen ezt kértük is —, hogy a járművek nem fognak döntő szerepet játszani a versenyben. Sajnos, hiába reménykedtünk. Amikor egyetlen icipici Trabantunkat a határon „elkapták", csak a biciklire támaszkodhattunk, de azok is gyakran leengedtek, így meghiúsítva a legnemesebb célok elérését. És hiába Bugyi Pisti hősiessége és a lánctól széjjelszakadt nadrágja: mi mindig késtünk, bennünket mindig megelőztek. Ráadásul jó messzire voltunk a központtól. Nyüzsögtünk, rohantunk, izzadtunk és legyet fogtunk, cipőt vetettünk... és a rövidebbet húztuk. Este az utolsó erőpróbán a szkandernél őszintén bedühödtünk, látván a döntnökök elfogultságát. Amit elnéztek a jogász versenyzőnek (tudniillik, hogy a könyökét kétszer felemelte húzás közben), azt nem nézték el a mieinknél. Diszkvalifikáltak — ez a drasztikus

Élesre töltött ruhadarabok a puskabemutatón. (Fotók: Deák)

valóság. Hát ilyenkor nyílik ki az ember zsebében a bicska. Pedig nekünk már mindegy volt az eredmény szempontjából. Mégis... Mégis azt mondjuk most, hogy úgy egészében azért szép volt, időnként remek. Miért? A győzelem végül is sem több, sem kevesebb presztízskérdésnél. Tudjuk, hogy rajtunk kívül álló okok is belejátszottak abba, hogy így alakult. De azt is tudjuk, jövőre mit nem szabad csinálni, mit nem szabad megengedni a tisztességes versenyzési lehetőségek biztosítása érdekében. Jövőre — remélhetőleg — mi győzünk. Addigra beszerzünk néhány versenyautót, buszt, bilincset, vagy 15-öt, pár cece-legyet, jelölt gombostűket és jelöletlen, abszolút éles szemű, fáradhatatlan döntnököket — ha fizikai erőnket kell a többiekkel összemérni.

—lipák—

Munkában a zsüri (balról jobbra) dr. Szalai István, dr. Kemenes Béla és dr. Varga Lajos.

„Mindenféle versek"

Nem szokásos irodalmi színpadfüzű előadást láttunk, hanem groteszkül ható komoly játékot. Nem agyongyakorolt szavalókórust hallottunk, hanem „csúnya" verseket és itt egyben már a műsor címére is utalnék. „Mindenféle versek" címmel keveredtek mai fiatal költők sorai, életről, halálról, szerelemről, vagy egyszerűen életérzésről, úgy, hogy az előadók közben örökös mozgásban, „alávető cselekvésben" voltak, ami néha már túlzottan is jól sikerült. A szépen elmondott versek közül a legjobbakat Lapu Máriától hallottuk.

De nem a formai megoldásokat akarom most kiemelni, és ezért nem véletlenül említettem a groteszkül komoly játékot, ugyanis az előadás — és itt az egész játék lényegére szeretnék utalni — nem az „előadásért" született, hanem azért, hogy nevetségessé tegyen irodalmi színpadokat, akik igazán csak az „előadás" kedvéért lépnek kisebb, vagy nagyobb közönség elé. Ezt többé-kevésbé sikerült is elérnie, a század eleji „nyomasincs" költőről, Bitó Márkról elnevezett kis társulatnak, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Történész Klubjának bemutatóján, április 22-én este a Fiatal Művészek Klubjában.

Nem képzett, vezetővel ellátott színjátszó csoportról van szó, csak játék szeretetről és barátságról, ami a „kör" tagjait az adni akarás érzésétől ösztönözve összetartja, már másfél éve. Ez az önmaguk kifejezése, valamint az emlékezés indította őket az 1948—49. Dokumentumok és játékok címmel az elmúlt hónapban is fellépésre a Történész-klubban, aminek igen nagy sikere volt, ezért meg kellett ismételni! Reméljük, hogy a „körből" most búcsúzó negyedéves hallgatók: *Madarász Piroska, Hadas Miklós, Jékely Endre, Matkócsik Ferenc* helyébe új barátokat találnak: *Lapu Mária, Bartos Irén, Pásztor Gábor* és *Takács Géza*, aki egyben az előadások szellemi irányítója, szerzője és rendezője.

SZABÓ ANDRÁS

Szájin Bajn U!

Április 24-én nyitotta meg Erdélyi Ágnes a Móra kollégium titkára a Mongol-estet. Külön megköszönte azt a színpompás és nívós kiállítást, amelyet mongol barátaink készítettek. (A képekről mindenhonnan az épülő, fejlődő szocialista Mongólia népe és eredményei fémjelezték azt az utat, amelyen járnak.) Továbbiakban üdvözölte a Mongol Nagykövetség első titkárát Sirendev elvtársat, valamint Zoring elvtársat, aki a Szegedi Biológiai Kutatóintézet aspiránsa, s a Budapesten tanuló mongol egyetemistákat. A bevezető előadás után Muzsai Viktória tartott igen részletes beszámolót Mongólia történetéről.

Ezek után a Mongol Nagykövetség első titkára emelkedett szólásra. Sirendev elvtárs megköszönte a meghívást és meleg hangon szólt arról, hogy Mongólia mennyit köszönhet a Szovjetuniónak és a többi szocialista országnak. Hozott néhány lemezt, amelyekről mongol népdalokat hallgattunk, majd irodalmi műsor következett. Az est igen kedves színfoltja volt, hogy Zoring elvtárs nemcsak diákat hozott, hanem mesélt arról, hogyan épül, s fejlődik az országuk. Ugyancsak sok érdekességet meséltek hazájukról a jelenlevő mongol egyetemisták is. Mindannyian megtanultunk egy mongol köszönési formát és ezzel búcsúztunk el egymástól: Szájim bajn u — szervusz!

A Móra kollégiumban rendezett mongol nemzeti napok keretében április 25-én este Rónai-Tas András „Mongólia egy etnográfus szemével" című előadásával volt a kollégisták vendége.

H. T.

A cselekvés van soron...

A szakmódszertani képzés az elmúlt években a tanárképzés egyik leggyakrabban vizsgált és bírált területe volt. A téma az állami oktatásról szóló párthatározatban is kiemelt feladatként szerepel. Ennek nyomán egyetemi és kari szinten is megtörténtek a szükséges vizsgálatok.

A József Attila Tudományegyetem Bölcsésztudományi Kara 1974-ben a végzett hallgatók helytállásával kapcsolatos vizsgálat során gazdag tényanyagot tárt fel a szakmódszertani képzés hatékonyságára vonatkozóan. Úgy tűnik, hogy a helyzetelemzés, problémafeltárás az elmúlt évvel lezártnak tekinthető, és most már a cselekvés van soron. Az Oktatási Minisztérium a JATE-nak négy státust adott a metodikai képzés fejlesztésére, amiből kettő a Bölcsésztudományi Karnak jutott. A kar párt- és állami vezető szervei kidolgozták a szükséges határozatokat, intézkedési terveket. A Szakmódszertani Csoport feladata, hogy konkrét akcióprogrammal megvalósítsa a kitűzött terveket.

A Szakmódszertani Csoport vezetőjével, *dr. Nagy Józseffel*, a pedagógia tanszék docensével beszélgettem a szakmódszertani oktatás jelenlegi helyzetéről, funkciójáról, a módszertani képzés korszerűsítéséről, problémákról, megoldási lehetőségekről.

— Hogyan látja a szakmódszertani képzés jelenlegi helyzetét, milyen lépéseket tett a kar eddig?

— Korábbi vizsgálatok szerint, amely a párthatározatot megelőzte, a képzésen belül elsősorban a tanárképzési funkciót kell erősíteni. Ezen belül is a pedagógiai-, pszichológiai- és szakmódszertani képzést. A gyakorlatban ugyanis különféle elvárások vannak a kiíerülő tanárjelöltekkel szemben, éppen ezért kiemelendő tanárképzésünk módszertani része. (Sokszor előfordul az, hogy tudjuk a „mit", de nem tudjuk a „hogyant".) Karunkon a két szakmódszertani csoportnál eddig három metodikus volt főállásban. Egy metodikus a történelmet, egy a magyar nyelvet és irodalmat, egy pedig az orosz-, német- és francia nyelvet oktatta. Ez meglehetősen nagy túlterhelést jelentett az órát adó tanárok számára. A minisztériumtól az idén kaptunk segítséget, így most öt metodikus oktatja főállásban a szakmódszertant. A tantárgyak megoszlása a következőképpen alakult: egy metodikus az angol nyelvet, egy a francia nyelvet, egy a történelmet, egy az orosz és német nyelvet, egy pedig a magyar nyelvet és irodalmat oktatja. Ez a két ember plusz már előrelépést jelent, hiszen a szakórákkal való terhelés csökkent, jobban megoszlanak a tárgyak. Arra törekszünk, hogy németből és anyanyelvből óraadót találjunk, mert egy-egy tanárnak még mindig sok az óraszáma. Hosszabb távon el kellene érni, hogy a német és orosz szakra külön óraadó legyen. A magyar nyelvet és irodalmat is külön kellene tanítani.

Jó lenne, ha folyamatos, normális óraterhelés lenne és bizonyos idő felszabadulna kutatásra. Döntő követelmény, hogy a metodikus legyen kutatója szaktárgya metodikájának, mint pedagógiai diszciplinának. A szakmódszertani kutatások területén hosszabb távon az a cél, hogy a kar szakmódszertani kultúráját hatékonyabban fejlesszük, hogy a szakmódszertani előadók számára a tudományos fejlődést, a fokozatszerzést segítsük és ambicionáljuk. A szakmódszertani képzés korszerűsítése csak úgy képzelhető el véleményem szerint, ha a módszertan egyúttal kutatási feladat is, ha a módszertanosok kutatók is. Ez eddig nem valósulhatott meg. A szakmódszertani előadóknak jelenleg alig vannak nemzetközi kapcsolataik a szakmódszertani kutatások legfontosabb intézményeivel. A szakmódszertani kultúra fejlesztése érdekében fontosnak tartjuk, hogy megfelelő utazási lehetőségek biztosításával bekapcsolódhassunk a nemzetközileg folyó kutatásokba (egyelőre legalábbis tájékozódási céllal).

Az idegen nyelvi szakmódszertan területén ésszerűnek tűnik, hogy egy gyakorlatilag fontos kollektív kutatást végezzünk el első lépésként, amely után az egyéni kutatási témák kialakíthatók. A téma az idegen nyelvi gyakorlatokkal, gyakorlással kapcsolatos. Legelőször egy gyakorlat-típus gyűjteményt kívánatos összeállítani a hazai és a nemzetközi gyakorlat, szakirodalom alapján. Pedagógusaink ugyanis kevés gyakorlat-típust ismernek, ezért feltétlenül szükséges gazdagítani a lehetőségeket alkalmas segédanyag összeállításával. E segédanyag hasznos lehet a nyelvi laboratóriumban dolgozó oktatók számára is. Mintegy 50—60 alaptípus összegyűjtésére, leírására gondolunk, amit a kar és a gyakorló iskolák, valamint az V. éves hallgatók rendelkezésére bocsátanánk.

— Megvannak-e egy számottevő mértékű korszerűsítés szubjektív, szemléletbeli és objektív feltételei?

— A szervezeti, tárgyi, dologi feltételeket illetően vannak nehezen megoldható, illetőleg a közeljövőben megoldhatatlannak tűnő problémák. A Szakmódszertani Csoport akcióprogramja egyetlen kérdésre koncentrál: a szakmódszertani képzés korszerűsítésére. Minden más feladat ehhez képest eszköz jellegű, ennek szolgálatában, ennek alárendelve kívánunk velük foglalkozni. Célszerűnek tűnik továbbá a különböző szakmódszertanok közül a közeljövőben az idegennyelvi szakmódszertani képzést kiemelten kezelni. A különböző okok között a legfontosabb az, hogy karunkon az idegennyelvi képzés fejlesztése, a nyelvi laboratórium működtetésének megszervezése fontos feladatként szerepel. A pedagógia-pszichológiai szekcióhoz tartozó önálló szakmódszertani csoport, mint funkcionálni kívánó egység számos megoldandó szervezeti és egyéb problémát hordoz. Kívánatos, hogy a lehetőségeket (a szaktanszékek gondjait, a tárgyi feltételek nehézségeit) higgadtan és reálisan értékeljük. Abból a tényből indulunk ki, hogy a metodikusok a szakmódszertani csoport tagjai és minden ilyen jellegű tevékenységükért a csoport vállal felelősséget. Ugyanakkor azonban a szaktanszékeknek is tagjai és mint ilyenek szaktárgyi órákat is tartanak a karon kialakult óraterhelési szokások keretein belül. Van azonban olyan metodikus, aki egyik tanszékhez sem tartozik, nincs kollektívában, egyedül van. Ez szétszórtságot eredményez, jó lenne ha ők is tartóznának egy kollektívához.

Az V. évesek gyakorlati szakmódszertani képzésének továbbfejlesztése érdekében keresni kell a módját annak, hogy az ötödik tanévben a szakmódszertani előadók néhány alkalommal találkozhassanak a hallgatókkal a gyakorló tanítás során felmerülő problémák megvitatása érdekében. A szakvezetők és szaktanárok továbbfejlődését szolgáló szakfelügyeleti munkát jelentőségének megfelelő színvonalra kell emelni. A kialakult rendszer alapjaiban bevált. A részletekben. a szakvezetés módszereiben azonban vannak még kihasználható tartalékok. A kar közvéleményének is fejlődni kell még. A kari tanácsülésen pozitívan álltak hozzá szakmódszertani csoportunk munkájának támogatásához, a tanácsülés elfogadta a javaslatokat, mi pedig megteszünk mindent, hogy kitűzött céljainkat megvalósítsuk.

MADARÁSZ PIROSKA